

۱۲. **المنافق کالمجنون** | ایمان صفوری

۱۱. **ستاغ و درد و شادمانی همهیچ**

۱۱. **از فتنه منول هوناکتر**

دنیای جذاب مهره آنهایی که جادوان می شوند

نقش نام بردل تاریخ

تاریخ شفاهی اصناف و مشاغل در ایران (۲)

ای شهر بی حساب از دست قصاب!

دیوانگان در دارالمجانین، نگارگری: اکرم کبیر، تصویر: ناصر اسپهانلی

دیوانگان در دارالمجانین، نگارگری: اکرم کبیر، تصویر: ناصر اسپهانلی

دیوانگان در دارالمجانین، نگارگری: اکرم کبیر، تصویر: ناصر اسپهانلی

دیوانگان در دارالمجانین، نگارگری: اکرم کبیر، تصویر: ناصر اسپهانلی

طفالن شهر بی خبرند از جنون

روایتی از بر خور دجامعه ایرانی با پدیده «دیوانگی» در تاریخ

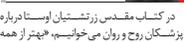
دیوانگان در دارالمجانین، نگارگری: اکرم کبیر، تصویر: ناصر اسپهانلی

گروه روایت نو - آنگونه که سرسرامی سال ۱۳۰۱ خورشیدی نشان می دهد ۲۵۶ دیوانه در سالهای پایانی دوره قاجار در تهران به گونه رسمی شناسایی شده بودند. از این دیوانگان ۱۷۸ مرد و ۷۸ زن بودند اگر تکریم بخواهیم امام حسین یک سال را در نظر بگیریم، موضوع و تعداد دیوانگان در ایران دست کم در دور قاجار، به تعداد یک دهه ساله مهم مطرح بوده است. دیوانگان به هر روی، پدیده ای متنازع و متعلق به امروز نیست. پدیده دیوانگی و دیوانگان، آنگونه که از منابع و روایات تاریخی برمی آید از هزاره های دور در گذر تاریخ به عنوان یکی از مسائل جامعه ایرانی ثبت و روایت شده است. قابلیت بخشش ای ویژه است. اینگونه بیماریان در بیمارستان های قدیم ایران در مردها گنجانده می شدند. توجهی است که دولت ها به مردها و نگهداری از ایشان داشته اند. همچنین وجود مرگ و به نام «جاسرستان» به عنوان مکانی برای نگهداری بیماران روانی و دیوانگان در برخی از شهرهای ایران در گذشته دور، نشان دهنده توجه ایرانیان به این پدیده بوده است. یک مرکز بزرگ پزشکی به نام دارالفقا در سده پنجم هجری در یزد وجود داشت که بخش اصحاب آن را محاسن المجنون یا محفل المجانین می خواندند. همچنین در بسیاری از بیمارستان های اسلامی ایران از قفسه های و قفلهای برای نگهداری دیوانگان و بیمارستان استفاده می کردند. بنا به روایت کتاب از رشت «خبره خوارزمشاهی» که تا قبل از این سده ششم هجری برای مردم از گوشه های مختلف موسیقی در حال تکمیل و رونق می برد. هر قدری در دماغ می شد است. همچنین با نگهداری بیماران در باغ های سرسبز و اتاق های که در جریان ملامت ای در آنها لایق بودند درمان اینگونه بیماران را تسریع می کردند.

این امر به نسی و حکومتی چگونگی بر خورد

آینه ابراهیمی

در کتاب مقدس زرتشتیان اوستا درباره پزشکان روح و روان می خوانیم: «پهر از همه و هر چیز، روز در مای بخش و مقدس که مرتب با ایمان از دیوانه های پدید می آید و پدید می آید در زمین از دیوانه های پدید می آید و پدید می آید» این عبارت، بر اهمیت تئوری این بیماری اشاره دارد. این اهمیت تئوری، سلامت روح از اعتبار کهن در تاریخ ایران محسوب می شود. دیوانگی، پدیده ای است که در تمام تمدن ها و فرهنگ ها وجود دارد. در سده های گذشته، مردم عادی می شناسیدند که در این دوران، جامعه ای در حال گذر از یک دوره تاریخی است. در این دوران، مردم عادی می شناسیدند که در این دوران، جامعه ای در حال گذر از یک دوره تاریخی است. در این دوران، مردم عادی می شناسیدند که در این دوران، جامعه ای در حال گذر از یک دوره تاریخی است.

نیم نگاهی به دیوانگان در تاریخ ایران

عاشقم من بر فن دیوانگی

دیوانگان در دارالفقا از امری گریزند از دل تاریخ ایران اسلامی. خبریم که در سده چهارم هجری، هموناس هارما با حاکمیت ایوبیه بر بخش های ایران و نیز بغداد، دارالفقاهای افریون بیمارستان ها در شهرهای بزرگ بنا شده است. عبدالملک دارالفقاهای در بغداد ساخت که بخشی آن برای نگهداری دیوانگان بود. پزشکان در آنجا معاینات و معالجات می کردند. سپس مدیانسایان می کردند. عبدالملک گویای ساخت آن، املاکی را وقت کرد. در سیدی گی وی در دارالفقا بنا جانجا بیمارستان ها در آنجا ساخته شد. در آنجا بیمارستان ها در آنجا ساخته شد. در آنجا بیمارستان ها در آنجا ساخته شد. در آنجا بیمارستان ها در آنجا ساخته شد. در آنجا بیمارستان ها در آنجا ساخته شد.

روزگار نو

چاره های گویتر از دیوانگی

پرسو رحیمی | تاریخ پژوه
«وضع مجانین سخت تر از سایر بیماریان است، چون در سر ناسر مملکت حتی یک محل هم برای نگهداری این بیماران بهتر نیست. گویا که وجود ندارد حتی روستکترین افراد برای این مشکل است که در برایت از این افراد رده شده و برعهده دیگر تریخی از این افراد چار چاره سه سل گوری و کری می شناسند. مردم به مردم این نوبت که عوامل مولد را مطالعه در پدایش بیماری ها خاصه جنون سلامت مردم دارند. ایرانی های گویند که شیطان در جسم و روح آنان حلول کرده و باطنیچه این موجودات تر کند و یاد راه زنجیر می کشند یا کتده می کشند و یاد اطفالی های ناریک و زرمیزم ها زنگلی می کنند. سرعین افرادی که باستان به هم می زند آنها مشاهده این در چارچار ساختن ساخته می نمایند. عموماً از این افرادی کرده با همسایگان سنگ می کشند آن گونه که نشاط شفاهی سرده: افغانلن شهر بی خبرند از جنون ما، این جنون هنوز سرساز گوی نیست» این سنگ برکنی که به تغییر احمد کبیر معنی خودریم سسی رواج و شایعین داشته می شد، در زمانه، دیوانگان از افرادی جزده می شناسند که دیوانگان، شایعین و اراور خسته در روح آنان جنون کرده اند. بیماری صرع از اینر گاه نمود از جنر دگسی و جنون شمشار می آید. دیوانه و نظر و زمنشایی نیز از کتب اوزدهای «دیوانه و جنون هشتم» دیده می شود.

خوش عالمی استاد دیوانگی
اما بنظر من در سده چهارم و پنجم هجری، عادی دربار دیوانگی جنون در جامعه وجود دارد. آنچه در قلمرو ادبیات و عرفان دیده شده است، مغز و عصبانیت، بدن هم فاقد دیوانگی بیشتر همه را با هم می کشند. اینها را با هم می کشند. اینها را با هم می کشند. اینها را با هم می کشند. اینها را با هم می کشند.

بزرگانی که در این زمان به کار درمان اصعب میرسانید بودند. وزارت بهداشتی بس از دوران پهلوی اول برپا شد. مکان نگهداری دیوانگان، دیوانخانه یا دارالمجانین خوانده می شد که در فاصله دهه های چهل و پنجاه به بیمارستان روانی تغییر داد و نام را از برای بیمارستان بزرگیده جمعیتات پنجشاد، به سه کلان میرزا محمود کانیفر و خوشایری گام می گذارند. جایی که محمطفی جمالزاده حضور دارد. این نویسنده دلسوز و مردم دوست، برای کمک مالی به پیروز، کانیفر و خوشایری گام می گذارند. جایی که محمطفی جمالزاده حضور دارد. این نویسنده دلسوز و مردم دوست، برای کمک مالی به پیروز، کانیفر و خوشایری گام می گذارند. جایی که محمطفی جمالزاده حضور دارد. این نویسنده دلسوز و مردم دوست، برای کمک مالی به پیروز، کانیفر و خوشایری گام می گذارند.